

STYRESAK 21/21 – ORIENTERINGER FRA DRIFTEN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

22. april 2021

Saksbehandler

Avdelingsledere/-ansvarlige, direktør

Saksfremlegg

Saken innledes med muntlig orientering om arbeidet med nytt museumsbygg og magasin.

Forskning:

- Konservator ved Mandal museum er billedredaktør for boka «Lokalpatrioten Lars O. Rølland» som utgis for å hedre Knut Lindseth som blir 80 år i juni 2021. Boka utgis av Mandal historielag, Mandal Byselskap, Mandals Sjømannsforening, Risøbank IKS og Mandal museum.
- Det forskes på og skrives artikkel om utformingen av gøya (oppheng for gryter over grua) i Årestua/Setesdalstunet ved Kristiansand museum. Utformingen kan stamme fra ritualer rundt ofring av hest og gudedyrkelse i middelalderen og vikingetiden.
- Militærhistoriker ved VAM har hatt veilederrolle for masterstudent ved Universitetet i Agder. Studenten skriver om den kalde krigen i Kristiansand, og oppgaven leveres nå i vår.
- Militærhistoriker ved VAM leverer en rekke faglige innspill om kulturminner til byantikvaren i anledning rullering av kommuneplanen.
- I det internasjonale samarbeidsprosjektet «Identity on the Line» (I-ON) har intervjuene med tre generasjoner migranter blitt avsluttet. Mer enn 120 intervjuer har blitt samlet inn, og de første resultatene foreligger.

- Knyttet til det omfattende materialet som VAM har samlet inn her i Norge, forberedes et forskningssamarbeid med to andre museer og et universitet her i landet. Temaet er intergenerasjonell overføring og hemmeligholdts betydning for interfamilære relasjoner og vår felles historieforståelse.

Formidling:

- Flekkefjord museum tilbyr formidling til skoler og barnehager, ofte knyttet opp til gjeldende utstillinger. I disse korona-tider har det ikke vært aktivitet på denne fronten. Nå gjennomfører vi en lokal DKS med kunstneren Lars Kristian Gulbrandsen (Tatjana). Avsluttes i dag 13/4. Tilbudet gjelder 4. klassetrinn. Nå har også 7. klassetrinn meldt interesse for dette opplegget. Vi er i løpende kontakt med Flekkefjord kommune når det gjelder besøk fra skoler/barnehager.
- Mandal museum bruker de fleste ressurser på den nye lokalhistoriske utstillinga som åpner sommeren 2021. Drypp fra arbeidet formidles omtrent daglig gjennom *story* på Mandal museums konto på Instagram/Facebook.
- Kristiansand museum var åpent første helg i påsken og hadde til sammen 100 gjester disse to dagene. På museet var det påskeegg-rebus der historie og skikker rundt påskehøytiden ble beskrevet. Premiering til gjester som fant løsningsordet.
- Vedlikeholdet av bygninger på Kristiansand museum har fått negativ omtale på FB siden; Du vet du er fra Kristiansand når.....Vi lager en oversikt over bygningene det fokuseres på; status for bygget, tiltak som må gjøres (det handler som om mer enn maling slik det ofte fremstilles på FB siden) og fremdrift. Kristiansand museum vil også jobbe med å skape forståelse for museet rolle som formidler av historie. Med andre ord, hvorfor trenger vi museum.
- Med utgangspunkt i primstaven lager Kristiansand museum små videosnutter om merkedager på primstaven som formidles digitalt på sosiale medier.
- Formidler ved Kristiansand museum inviterer skoler og barnehager i nærområdet til potetuke (uke 18). Da blir det en omvisning på museet. En historisk prat om poteter og mulighet for å være med å sette poteter.
- Digitalt vindu på Gimle Gård er under utvikling. Målet er å gi forbipasserende/gjester et innblikk i det levde liv og historien på Gimle Gård i tillegg til markedsføring av aktiviteter i sommer.
- Setesdalsbanen arbeider vider med å forbedre formidlingen, konkret er

infoplater på materiell og stasjonsområder.

- Det arbeides med flere utstillinger knyttet til 125 års jubileet ved Setesdalsbanen i 2021.
- Kanonmuseet åpner for sesongen søndag 18. april.
- Nye utstillinger er på plass om bord på D/S Hestmanden. Applikasjonen «Mønstre på» tar publikum med på en digital omvisning gjennom mannskapets fortellinger. På tanktoppen er utstillingen «Krigsseilersyndromet» på plass, den forteller bl.a. om utfordringene mange krigsseilere opplevde etter krigen. I Ruffen er det installert en spennende lydinstallasjon. Utstillingene vil bli åpnet når D/S Hestmanden/Norsk krigsseilmuseum åpner for publikum i sommer. De nye utstillingene er delvis finansiert gjennom gave fra Sparebankstiftelsen DNB.
- Innholdsproduksjon til felles utstilling og film i EU-prosjektet «Identity on the line» er i sin mest hektiske fase. Åtte av museets ansatte har vært involvert i små filmsnutter til vårt prosjekt, «Det snakker vi ikke om – familiehemmeligheter etter krigen», i samarbeid med produksjonsselskapet IVIO.
- Flere av vårens DKS-produksjoner har blitt koronaavlyst, etter flere runder med utsettelse.
- Vest-Agder-museet har inngått et samarbeid med Fakultet for kunsthøgskolen ved UiA om å ta imot praksisstudenter i emnet *Formidlingspraksis* fra neste studieår.
- Markedssjefen har gjennomført brukertesting av «Museumsmysteriet» som skal lanseres på Kristiansand kanonmuseum til sommersesongen. Dette var vellykket og nyttig.
- Årets felles sesongåpningsarrangement «Den store museumsdagen» vil heller ikke i år kunne avvikles pga. covid-19. I stedet arbeider vi med en digital markering.
- Grunnet koronasituasjonen har Sjølingstad Uldvarefabrik vært nødt til å avlyse flere gruppe- og skolebesøk, men vi holder fremdeles åpen butikken som normalt. Sjølingstad Uldvarefabrik har valgt å leie inn ekspertise på butikkdesign for å gjøre den flotte butikken enda bedre og produktene enda mer salgbare. Vi jobber også med utvidelse av egenproduserte varer til å selge i butikken, og satser mer på våre beklenningsstoffer framover. Det er også planlagt nye sykurs, som måtte avlyses grunnet pandemien.

- På Nordberg fort har Lista museum pakket ned Vikingteltet, fylkets interaktive utstilling som var ment å stå midlertidig i storsalen fram til ny utstilling var på plass. Tirsdag 13. april flyttet vi Skeibroks verk inn i storsalen, og arbeidet er dermed i full gang med å lage en ny, flott og større utstilling om Skeibrok på «stasplassen» på fortet.
- I koronaåret måtte ting gjøres annerledes. I og med at de fylkeskommunale skolesekk-oppleggene gikk i vasken, fikk Lista museum til en avtale med skolene i Farsund kommune om å holde opplegget Arkeolog for en dag likevel, gjennom lokal skolesekk. Med god hjelp fra fylket, som stiller med arkeologer, blir derfor arrangementet likevel gjennomført, om enn med færre elever enn i et «vanlig» år.
- I forbindelse med Lista museums 100-års jubileum er arbeidet i gang med jubileumsårbok, nye utstillinger og nødvendige reparasjoner og istandsetninger på de museale byggene våre. Blant annet holder hoveddøren til Midthasselhuset på å restaureres, og huset skal også skrapes og males og råtne bord skal erstattes før sommersesongen.
- Lista museum håper i jubileumsåret å kunne ha alle sine bygg åpne for publikum i sommer – ihvertfall et par søndager i juli. Flere av byggene har ikke vært ordinært åpne på mange år, og vi vil gjerne vise fram alt vi har.
- I I-ON jobbes nå intenst med utstillinger i alle syv land og en felles vandretstilling, som vil toure gjennom Europa fra slutten av 2021.
- Den lokale utstillingen som presenterer Vest-Agder-museets delprosjekt «Det snakker vi ikke om! Familiehemmeligheter etter krigen» vil åpne i slutten av oktober 2021.

Forvaltning

- Mandal museum gjennomgår denne våren store deler av samlinga for å klargjøre deler av den til visning i den lokalhistoriske utstillinga. Samlingsforvaltningsgruppa har bidratt med registrering og rengjøring av flere av disse.
- Restaureringen av løa fra Bjørgum som står på Kristiansand museum fortsetter. Løa er planlagt å stå ferdig på Setesdalstunet i løpet av høsten 2021.
- Vestre Strandgaten nr. 44, også kalt Sjøfarten, står i Bygaten på Kristiansand museum og er ett av byggene som omtales negativt på FB. Anbud på

grunnarbeidet rundt Sjøfarten er gjennomført. Grunnarbeidet vil påbegynnes i løpet av april 2021. Videre planlegger vi oppstart av snekkerarbeid på Sjøfarten dvs. utbedring av tak, kledning, restaurering av vindu og dører, i løpet av høsten 2021.

- Arbeidet med å tette taket på paviljongen som også tjener som kafe på Kristiansand museum, er påbegynt. Taket ventes å være tettet innen april 21.
- «Blikkenslageren» og Stabbur på Kristiansand museum vaskes og males før sommersesongen.
- Utskiftning og montering av nye tepper i publikumsarealene på Gimle Gård er ferdigstilt.
- Lok 2 ved Setesdalsbanen er under istandsetting i England. Det arbeides videre med øvrig istandsetting i Norge. Dialog med eier, Jernbanemuseet, om utførelse.
- Banearbeidet ved Setesdalsbanen effektiviseres gjennom innkjøp av ny maskin.
- På D/S Hestmanden er reetablering av 4 lugarer på babord side på hoveddekk nær fullført.
- Innstallering av vanntåkeanlegg i D/S Hestmandens innredning er ferdigstilt. Dvs. 2 av 3 brannsoner er installert, mens det er klargjort til installasjon i den tredje sonen (båtdekk og bro) neste år.
- Under årlig bunnbesiktigelse i midten av mars ble det oppdaget at det ene bladet på D/S Hestmandens propell er skadet. Ny propell er under bestilling fra Kina, og håpet er at den kan monteres på skipet i juni, slik at både deltakelse i filminnspillingen til filmen «Krigsseileren» i Bergen i juli og toktet nordover til Tromsø i august/september kan gå som planlagt. Første del av årets tokt, inkl. markeringen av 8. mai i Oslo, er kansellert pga. pandemien/den ødelagte propellen.
- Setesdalsbanen. Forprosjekt for passasjervogn CFo 115 nærmer seg slutten. Det har vært foretatt både en historisk dokumentasjon, samt en teknisk dokumentasjon som sier noe om både historie, utvikling og tilstand, samt restaureringsprinsipper som skal ligge til grunn for selve prosjektet.
- Bootcamp Mandal: forberedelser av 10 gjenstander til lokalhistorisk utstilling.
- Bootcamp Kristiansand: rengjøring/ avfotografering/ registrering av 115 stoler klar til flytting til Sagmyra.
- Avfotografering/ flytting/ pakking og komprimering av 128 kart på Sagmyra.

- Befaring til inntak av to viktige samlinger tilknyttet byen historie: Fædrelandsvennen trykkeri samling og Asbjørnsens tobakksfabrikk.
- Registrering og avfotografering av innhold til Åptahuset i Farsund.
- Spinnestolen på Sjølingstad har blitt rengjort og istandsatt, og det er igjen full gang på spinningen!
- I veveriet på Sjølingstad Uldvarefabrik har veverne funnet fram eldre oppskrifter med lin, som har vært produsert her på fabrikk på 1960 tallet. Veverne er i siste del av opplæringen som har foregått i ca. 3 år, men kun halvt ettersom kunnskapsbærer har vært delvis eller helt sykemeldt. Det er aller helst den mekaniske biten som vi skulle hatt mer opplæring på.
- Sjølingstad Uldvarefabrik fikk forhåndstilsagn fra Riksantikvaren i fjor for innsetting av den gamle fyrkjelen. Kjelen har blitt fraktet til Sør Mek for lett sandblåsing og innsetting med ovatrol, som vil bevare den mot rust. Murmester Weissflog har vært på plass i en uke for murung i kjelerommet. Vi har også hatt elektrikere som har lagt om det elektriske, samt rørsystemet til kjelen.
- Arbeidet er i full gang på Lista museum med å tømme Åptahuset på Spindsodden for møbler og gjenstander som skal fryses – hvorav de fleste skal magasineres permanent etterpå. Videre er planen å lage en ny, enklere utstilling i Åptahuset med noen få gjenstander og tekst som skal fortelle historien om Farsund som handel- og sjøfartsby.

Fornyning:

- Flekkefjord museum fornyer de faste utstillingene med ei ny lokalhistorisk utstilling. Vi skal også pusse opp utstillingslokalene i 3. etg. Gul sjøbu.
- Mandal museum samarbeider med Lindesnes kommune om å realisere ei rullestolrampe fra gata og opp til Andorsengårdens førsteetasje (hovedhus), hvor lokalhistorisk utstilling skal være. Denne er foreløpig ikke finansiert.
- Det anlegges en ny og helt unik historisk lekeplass på Kristiansand museum. Lekeplassen «Lille Kongsgård» er en bondegård med låve og dyr utskjært i tre. I tillegg til hest med slede, ku, sau og høner vil gården ha en lastebil – alt laget lokalt i tre.
- Venteskur på Kringsjø holdeplass reetableres.
- På Kanonmuseet er byggingen av nytt besøkssenter godt i gang og i henhold til plan for framdrift. Offisiell Åpning skyves lengst mulig pga. korona. Tentativ dato torsdag 24. juni (tidspunkt: ca. kl. 13:00) for åpning med

inviterte gjester. Bygget åpner for publikum søndag 27. juni, i kombinasjon med årets Kanondag.

- Markedssjefen har lansert filmen om det nye formidlingsbygget på Odderøya. Den er sluppet på hjemmeside og i sosiale medier.

Forretning:

- Flekkefjord museum jobber kontinuerlig med utviklingen av Krambua. Med ny utstilling vil tilbudet bli vesentlig forbedret. Vi samarbeider godt med «Småbyene» når det gjelder tilbud til turister og samarbeider også tidvis innen markedsføring. Dette i tillegg til museets egne markedsføringstiltak.
- «Suvenirvogna» ved Grovane stasjon, Setesdalsbanen, flyttes til Røyknes.
- Markedssjefen har den siste perioden utarbeidet en ny markedsstrategi, samt oppdatering av den digitale strategien.
- Markedssjefen har utarbeidet en digital publikumsundersøkelse som skal lanseres til sommersesongen på alle museene.
- Markedssjefen produserer markedsmateriell for museene til sommersesongen, samt innkjøp av diverse utstyr til ansatte, kafé og kunder.
- Markedssjefen organiserer digitale billett kjøp til avdelingene.
- Markedssjefen jobber i samarbeid med USUS og Sjølingstad Uldvarefabrik om digitale målinger.
- Markedssjefen organiserer bilfoliering til de museene som har egen bil.
- Markedssjefen jobber med et utviklingsprosjekt i samarbeid med flere reiselivsaktører på Sørlandet i regi av Barnas By. Det lages en ny digital plattform som skal gi brukerne, særlig unge, en helt ny opplevelse av destinasjonene (Dyreparken, Aquarama, Kilden, Høyt og Lavt og enkelte museer i Vest-Agder-museet). Prosjektet styres av Wingbooth.

Organisasjonsutvikling:

- Nyansatt ved Setesdalsbanen (2 årig prosjekt), starter opp 1. mai.
- Vernerunde gjennomført ved alle avdelinger
- Helse og miljøundersøkelse gjennomført ved Kristiansand museum.
- AMU gjennomført 14. april 2021. Referat sendes styret til neste møte når dette er godkjent.
- Sykefravær ligger vedlagt.

- På grunn av at en person ved Sjølingstad Uldvarefabrik går av med pensjon blir det noe omrokninger internt. Innebærer også at brøkstillinger blir fulle stillinger. Omgjøring fra vikariat til fast i en av stillingene må avvete til endelig svar på offentlige tilskudd er avgjort.

Annet:

- Korona teststasjon på parkeringsplassen til Kristiansand museum. Begrense den negative effekten og utnytte potensialet i at «mange» kommer tett på museet. Planlegger f.eks. nytt banner på veggen mot parkeringsplassen som synliggjør navnet og attraksjoner ved Kristiansand museum.
- Det har kommet inn 15 søknader om prosjektmidler fra ikke-konsoliderte museer og andre aktører på det kulturhistoriske feltet i Vest-Agder-museets eierkommuner. Tildelingene vil bli kunngjort på museets nettsider 15. april.
- Besøk fra Frp-representanter i familie og kulturkomiteen i forbindelse med nytt museumsbygg/magasin, Hestmanden og Kanonmuseet.
- Museet deltar som «informant» i doktorgrad om offentlig-privat samarbeid i museumssektoren.
- Museet inngått avtale med Kristiansand kommune om å leie Sjøsport sine gamle lokaler.

Forslag til vedtak

Styret tar saken til orientering.

Vest-Agder-museet IKS